

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/36/2015
Identifikačné číslo spisu:	5914010089
Dátum vydania rozhodnutia:	11.06.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5914010089.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného O. J. pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. d/ Tr. zák., prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 11. júna 2015 v Bratislave dovolanie obvineného O. J. proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 18. novembra 2014, sp. zn. 1 To 73/2014, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. f/ Tr. por. dovolanie obvineného O. J. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok zo 16. júna 2014, sp. zn. 1 T 20/2014, bol obvinený O. J. uznaný za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. d/ Tr. zák. na skutkovom základe, že

v presne nezistenej dobe od septembra 2011 do 17. júla 2012 do 12.00 h. vyrúbal 15 ks - smrek obyčajný (*Picea abies*), 16 ks - buk lesný (*Fagus sylvatica*), 8 ks - hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), 2 ks - vŕba rakyta (*Salix caprea*), 7 ks - topol čierny (*Populus nigra*), 7 ks - lipa malolistá (*Tilia cordata*), 2 ks - jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), 1 ks - dub letný (*Quercus robur*), ktoré sa nachádzali na parcele CKN č. 2768/4, k.ú. A., druh lesné pozemky, pričom odcudzením drevnej hmoty spôsobil nezistenému vlastníkovi pozemku škodu vo výške 511,15 Eur.

Za to bol obvinený O. J. odsúdený podľa § 212 ods. 2 Tr. zák., § 56 ods. 1, 2 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, 3 Tr. zák., § 36 písm. l/ Tr. zák. na peňažný trest vo výmere 500,- Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. súd obvinenému ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace, pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. súd obvinenému uložil aj trest prepadnutia vecí, a to motorovej pily zn. Husqvarna, oranžovej farby, výrobné číslo 9650302-00.

Tým istým rozsudkom okresný súd oslobodil obvineného O. J. postupom podľa § 285 písm. b/ Tr. por.

spod obžaloby pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 305 ods. 1 písm. c/, ods. 4 písm. c/ Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe, že:

v presne nezistenej dobe od septembra 2011 do 17. júla 2012 do 12.00 h. vyrúbал 15 ks smreka obyčajného (*Picea abies*), 16 ks buka lesného (*Fagus sylvatica*), 8 ks hraba obyčajného (*Carpinus betulus*), 2 ks vrby rakyty (*Salix caprea*), 7 ks topoľa čierneho (*Populus nigra*), 7 ks lípy malolistej (*Tilia cordata*), 2 ks jaseňa štíhleho (*Fraxinus excelsior*), 1 ks duba letného (*Quercus robur*) v spoločenskej hodnote celkom 38 374,61 Eur, pričom v rozpore s ustanovením § 47 ods. 1, ods. 3 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny vyrúbал z toho 12 ks smreka obyčajného (*Picea abies*), 7 ks buka lesného (*Fagus sylvatica*), 3 ks hraba obyčajného (*Carpinus betulus*), 6 ks topoľa čierneho (*Populus nigra*), 7 ks lípy malolistej (*Tilia cordata*), 1 ks jaseňa štíhleho (*Fraxinus excelsior*), 1 ks duba letného (*Quercus robur*), ktoré sa nachádzali na parcelách č. 1068/1, 1069/1, 1070/1, 1071/1, 1072/1, 1073/1, 1074/1, 1075/1, k.ú. Obce A., okres Ružomberok, ktoré ležia v lokalite s I. stupňom ochrany územia mimo zastavanej časti obce, rastúce mimo lesa, pričom nepožiadал Obec A. ako orgán ochrany prírody o vydanie súhlasu na výrub drevín, čím Slovenskej republike, v zastúpení Okresný úrad v Žiline, Janka Kráľa 4,010 01 Žilina, Ing. Z., nar. XX. B. XXXX, spôsobil škodu vo výške spoločenskej hodnoty 29 821,26 Eur a odcudzením drevnej hmoty škodu vo výške 511,15 Eur, z toho 298,56 Eur Slovenskému pozemkovému fondu, Budková 36, 817 15 Bratislava, v zastúpení Ing. M., nar. X.X.XXXX, a 212,59 Eur ostatným zisteným a nezisteným vlastníkom pozemkov, ktorí si náhradu škody neuplatnili.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. súd poškodených Slovenskú republiku, zastúpenú Okresným úradom v Žiline, Janka Kráľa č. 4, Žilina a Slovenskú republiku, zastúpenú Slovenským pozemkovým fondom, Budková 36, Bratislava, s nárokom na náhradu škody odkázал na občianske súdne konanie.

Krajský súd v Žiline na podklade odvolaní podaných obvineným O. J. a prokurátorom rozsudkom z 18. novembra 2014, sp. zn. 1 To 73/2014, podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. zrušil rozsudok Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. 1 T 20/2014 zo 16. júna 2014 a postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvineného O. uznal za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. d/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v presne nezistenej dobe od septembra 2011 do 17. júla 2012 do 12.00 h. vyrúbал 15 ks smrek obyčajný (*Picea abies*), 16 ks buk lesný (*Fagus sylvatica*), 8 ks hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), 2 ks vrba rakyta (*Salix caprea*), 7 ks topoľ čierny (*Populus nigra*), 7 ks lipa malolistá (*Tilia cordata*), 2 ks jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), 1 ks dub letný (*Quercus robur*), ktoré sa nachádzali na parcele ČKN č. 2768/4, k.ú. A., druh lesné pozemky, pričom odcudzením drevnej hmoty spôsobil nezistenému vlastníkovi pozemku, zastúpenému Slovenským pozemkovým fondom, Budková 36, Bratislava, škodu vo výške 511,15 Eur.

Za to obvineného O. J. odsúdil podľa § 212 ods. 2 Tr. zák., § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., za použitia § 36 písm. l/ Tr. zák. na peňažný trest vo výmere 500,- (päťsto) Eur, pričom podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. obvinenému ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 15 (pätnásť) dní pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. obvinenému uložil aj trest prepadnutia vecí motorovej píly Husqvarna, oranžovej farby, výrobné číslo 9650302-00.

Dňa 21. apríla 2015 bolo na súd prvého stupňa doručené dovolanie obvineného O. J., ktoré podal prostredníctvom splnomocneného obhajcu Mgr. Juraja Friča.

Obvinený O. J. v dovolaní uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Podľa jeho názoru bol právoplatne odsúdený konajúcimi súdmi aj za skutok, ktorý nebol uvedený v obžalobe, čím došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu.

Podaným dovolaním sa domáhal, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 18. novembra 2014, sp. zn. 1 To 73/2014, bol porušený zákon v ustanoveniach § 278 ods. 1, § 34, § 2 ods. 1, § 2 ods. 9 Tr. por. a článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v neprospech obvineného a aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil a rovnako tak jemu predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Ružomberok zo 16. júna 2014, sp. zn. 1 T 20/2014, a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Okresnému súdu Ružomberok prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Súd prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručil rovnopis dovolania Okresnej prokuratúre Ružomberok a poškodeným.

V písomnom stanovisku doručenom súdu prokurátor a poškodení navrhli dovolanie obvineného O. J. postupom podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť, pretože podľa ich názoru nebol preukázaný dôvod dovolania.

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky bol spisový materiál spolu s dovolaním obvineného riadne predložený na rozhodnutie 1. júna 2015.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) v prvom rade zisťoval, či dovolanie obvineného spĺňa všetky zákonné náležitosti a konštatuje, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť, lebo je zrejmé, že bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 382 písm. f/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmieta dovolanie, ak bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Zo spisového materiálu dovolací súd zistil, že obvinený O. J. súdom uložený peňažný trest vo výmere 500 € (slovom päťsto eur) vykonal 11. decembra 2014 zložením uvedenej sumy na účet prvostupňového súdu. Záznam o zložení peňažného trestu obvineným sa nachádza v spise na čísle listu 289.

Vo vzťahu k ďalšiemu uloženému trestu - prepadnutiu veci - treba uviesť, že vlastníkom prepadnutých vecí sa stáva štát, a to dňom právoplatnosti rozsudku, ktorým bol tento trest uložený. Výkon trestu prepadnutia veci je upravený v ustanovení § 428 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého len čo sa rozsudok, ktorým bol uložený trest prepadnutia veci, stal vykonateľným, zašle predseda senátu orgánu, ktorý podľa osobitného predpisu vykonáva správu majetku štátu, rovnopis rozsudku bez odôvodnenia na prevzatie majetku do správy. V danom prípade bol rovnopis rozsudku doručený Krajskému úradu v Žiline 1. decembra 2014.

V ustanovení o druhoch trestov je peňažný trest uvedený v § 32 písm. d/ Tr. zák. a trest prepadnutia veci v § 32 písm. f/ Tr. zák. Výkonom oboch druhov trestov sa teda na obvineného hľadí, ako keby nebol odsúdený.

Podľa § 92 ods. 2 Tr. zák. ak ide o odsúdenie na tresty uvedené v § 32 písm. b/ až k/, k zahladeniu dochádza ich vykonaním.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý znamená vážny prielom do právoplatnosti a predpokladanej stability konečného a vykonateľného rozhodnutia. Jeho zmyslom je, za prísne vymedzených podmienok, zvrátenie existencie odsúdenia páchatel'a, aby nedošlo k trestno-právnomu následku, t. j. sankcii spojenej s týmto odsúdením.

Práve preto, že ide o prielom do naznačenej stability konečného a vykonateľného rozhodnutia na základe tohto mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým sa dáva možnosť dvom hlavným proti sebe

stojacím stranám v trestnom konaní (odhliadajúc od práva ministra spravodlivosti, ktorý nie je stranou v konaní) prokurátorovi a obvinenému dosiahnuť vyvolanie mimoriadneho konania pred najvyšším súdom na preskúmanie niektorých právoplatných rozhodnutí, zákon obmedzuje možnosť podania dovolania len obmedzenému okruhu subjektov, v obmedzenom rozsahu, zo špecificky vymedzených, kvalifikovaných dôvodov a len proti niektorým vymedzeným rozhodnutiam.

Keďže sa možnosť tohto opravného prostriedku dáva predovšetkým dvom hlavným proti sebe stojacím stranám v konaní, základným princípom, ktorým sa musí tento inštitút mimoriadneho opravného prostriedku riadiť, je princíp rovnosti strán, a to jednak čo do možnosti podania tohto opravného prostriedku, tak aj v samotnom procese, v konaní o ňom pred súdom.

Pri dodržaní tejto základnej zásady v trestnom konaní by bolo proti jej zmyslu i princípu spravodlivosti, aby jedna strana mala možnosť dovolať sa mimoriadnym opravným prostriedkom konania na najvyššom súde vo veci, v ktorej už bol trest vykonaný a zahladený s účinkami, že sa na páchatel'a hľadí, akoby nebol odsúdený. Ak by túto možnosť mal obvinený, nutne by musela byť pripustená i u generálneho prokurátora (odhliadajúc od ministra spravodlivosti, ktorý nie je stranou v konaní).

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon, alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

V § 368 ods. 2 Tr. por. sú uvedené rozhodnutia, ktoré treba rozumieť, ak tento zákon neustanovuje inak, ako rozhodnutia podľa odseku 1, proti ktorým možno podať dovolanie. Pod jeho písmenom a/ sa uvádza rozsudok a trestný rozkaz, bez bližšej špecifikácie, aký rozsudok sa má na mysli. V nadväznosti na ostatné ustanovenia Trestného poriadku o dovolaní i tie, ktoré sa týkajú rozsudku je zjavné, že sa má na mysli tak odsudzujúci, ako aj oslobodzujúci rozsudok.

Odsudzujúcim rozsudkom v zmysle § 163 až § 168 Tr. por. treba rozumieť taký, ktorý obsahuje výrok o vine páchatel'a a ak nedošlo k upusteniu od potrestania, výrok o treste a prípadné ďalšie výroky o náhrade škody alebo o ochrannom opatrení. Odsudzujúcim rozsudkom teda treba rozumieť taký rozsudok, na základe ktorého existujú účinky, že sa na páchatel'a hľadí ako na odsúdeného.

Pokiaľ nastávajú, či už priamo na základe zákona, ako je tomu pri upustení od potrestania (§ 40 ods. 2 Tr. zák.), alebo po výkone niektorých druhov trestov (napr. v predmetnom prípade § 92 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 93 ods. 1 Tr. zák.) alebo na základe rozhodnutia súdu, pri zahlazení odsúdenia, právne dôsledky spojené s fikciou neodsúdenia, že sa v zmysle zákona hľadí na páchatel'a ako keby odsúdený nebol, potom treba do všetkých dôsledkov právne považovať za neexistujúce odsudzujúce rozhodnutie takej osoby, na ktorú sa hľadí, ako keby odsúdená nebola.

Predpokladom na podanie dovolania, ako mimoriadneho opravného prostriedku, je existencia odsúdenia páchatel'a. Pokiaľ platí fikcia neodsúdenia, ktorú zákonodarca spojil s inštitútom zahlazenia odsúdenia, nemožno ju chápať podmienene tak, že pre určité prípady v trestnom konaní (ale i mimo neho) platí a pre niektoré nie.

Zahlazenie odsúdenia spojené so zákonnou fikciou neodsúdenia znamená, okrem iných dôsledkov spojených s bezúhonnosťou určitej osoby, že vo výpise z registra trestov sa jej zahladené odsúdenie už neuvádza. V oblasti trestno-právnej zanikajú nepriaznivé následky spojené s odsúdením páchatel'a.

Treba vychádzať z toho, že neexistuje odsúdenie, ktoré by bolo dôvodom priťažujúcej okolnosti alebo recidívy trestnej činnosti. Zahlazením odsúdenia s fikciou neodsúdenia môže taká osoba preukazovať stav svojej bezúhonnosti. Nie je už povinná pri rôznych príležitostiach, napr. pri prijímaní do zamestnania, pri žiadostiach o niektoré povolenia, oprávnenia a pod. uvádzať odsúdenie, ktoré bolo zahladené.

Platí to aj obrátene zo strany iných subjektov vo vzťahu k tejto osobe. Odpadnutie prekážky odsúdenia teda môže viesť k vzniku alebo k obnoveniu takých právnych vzťahov, ktoré občan nemohol nadobudnúť alebo sa ich nemohol dožadovať, pokiaľ existovala prekážka odsúdenia páchatel'a.

Keďže v dôsledku toho, že odsúdenie bolo zahladené, môžu vznikať nové právne vzťahy, ktoré by inak nemohli nastať, ak aby neexistovala podmienka bezúhonnosti, potom by bolo vážnym zásahom do stability právnych vzťahov, ak by na základe dovolania niektorej z dvoch hlavných strán v trestnom konaní alebo dovolania ministra spravodlivosti bolo možné zvrátiť nový právny stav vznikajúci po vykonaní trestu a zahladení odsúdenia spojeného s fikciou neodsúdenia.

Výrazne by sa v takom prípade nepriaznivo vo vzťahu k osobe, u ktorej bolo odsúdenie zahladené, prejavilo podanie dovolania prokurátorom, alebo ďalším oprávneným subjektom, v neprospech takejto osoby. Nebolo by žiaduce, aby v takom prípade, keď už páchatel' vykonal trest a došlo aj k zahladeniu odsúdenia, aby generálny prokurátor, eventuálne minister spravodlivosti, mohol podávať tento mimoriadny opravný prostriedok v neprospech obvineného, smerujúceho k zhoršeniu jeho postavenia a umožniť tak otvorenie takého trestno-právneho vzťahu, ktorý už bol ukončený a zvrátiť tak priaznivé dôsledky pre páchatel'a spočívajúce v tom, že sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený.

Dobrodenie, ktoré dáva zákonodarca v podobe bezúhonnosti, na základe fikcie neodsúdenia osoby, u ktorej bolo odsúdenie zahladené, by potom strácalo svoj zmysel.

Rovnosť strán v konaní a záujem na stabilite právnych vzťahov však predpokladá aj opak, že ani na základe dovolania obvineného nie je možné právoplatné a už aj vykonané a zahladené odsúdenie s dôsledkami fikcie neodsúdenia, meniť.

Preto ak nastal zo zákona (alebo na základe rozhodnutia súdu) stav zahlodenia odsúdenia, ktorý má znamenať, že neexistuje odsúdenie, ktorým sa uložila sankcia, jeho dôsledkom musí byť i to, že žiaden zo subjektov oprávnených na podanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, ho už nemôže podať.

V predmetnom prípade vychádzajúc zo zákonnej fikcie neodsúdenia obvineného predpokladanej v ustanovení § 92 ods. 2 Tr. zák. v spojení s ustanovením § 93 ods. 1 Tr. zák., ktorá sa v posudzovanej veci aplikovala, považuje dovolací súd dovolanie obvineného za neprípustné, lebo nesmeruje proti existujúcemu odsudzujúcemu rozhodnutiu, proti ktorému by ho bolo možné v zmysle § 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. podať.

Z tohto dôvodu súd dovolanie obvineného na neverejnom zasadnutí uznesením podľa § 382 písm. f/ Tr. por. odmietol (obdobne pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 59/2013, 5 Tdo 66/2014, 5 Tdo 77/2014 a 5 Tdo 17/2015).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.